PREZES GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR

Warszawa, dnia *10 lipca 2026* r.

Wystąpienie pokontrolne nr DNK-WN.80.24.2025.7

Jednostka kontrolowana:

Okręgowy Urząd Miar w Szczecinie
Pl. Lotników 4/5, 70-414 Szczecin

Kontrolujący:

- Piotr Rękawek, nr legitymacji 196 – główny specjalista w Wydziale Księgowości i Finansów Biura Dyrektora Generalnego GUM – przewodniczący zespołu,
- Wojciech Majewski, nr legitymacji 197 – główny specjalista w Wydziale Księgowości i Finansów Biura Dyrektora Generalnego GUM – członek zespołu,

zwani dalej „Zespołem kontrolującym".

Kontrolę w Okręgowym Urzędzie Miar w Szczecinie, pl. Lotników 4/5, 70-414 Szczecin, zwanym dalej „OUM w Szczecinie", przeprowadzono od 26 września 2025 r. do 31 października 2025 r., na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr DNK-WN.80.24.2025.1, z 18 września 2025 r., przedłużonego upoważnieniem nr DNK-WN.80.24.2025.4 z 15 października 2025 r., wydanych z up. Prezesa Głównego Urzędu Miar, zwanego dalej „Prezesem GUM", przez Wiceprezesa Głównego Urzędu Miar - Pana dr hab. Lecha Jaworskiego.

Zakres kontroli:

Zakres kontroli obejmował wykonywanie przez Dyrektora Okręgowego Urzędu Miar w Szczecinie zadań wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) oraz ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120), w okresie od 2 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r., w szczególności:

1) poprawność i terminowość wystawiania not obciążeniowych oraz ich windykacja,
2) dochodzenie należności z tytułu kosztów dodatkowych.

Ocena skontrolowanej działalności

1. Poprawność i terminowość wystawiania not obciążeniowych

Ocena:

Kontrola procesu oraz dokumentów w zakresie wystawiania not obciążeniowych nie wykazała nieprawidłowości.

Na podstawie:

- analizy akt spraw wytypowanych do kontroli,
- zapisów księgowych,
- złożonych wyjaśnień.

Ustalenia:

Kontroli poddano 61 rozrachunków dotyczących należności cywilnoprawnych zaewidencjonowanych w paragrafie 0830, których termin płatności przypadał na miesiąc listopad 2024 r. W toku kontroli ustalono, iż wszystkie terminy płatności były zgodne z zawartymi umowami. W 12 przypadkach kontrahenci dokonali wpłaty po ustalonym terminie płatności:

Lp.	Rozrachunek	Nr kontrahenta w ZSI GUM QUORUM	Data wystawienia	Termin płatności	Data zapłaty
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*
1	FS/OUM09/WU/24/10/0023	8851454277	2024.10.17	2024.11.07	2024.11.08
2	FS/OUM09/WU/24/10/0041	669231664900	2024.10.28	2024.11.18	2024.11.20
3	FS/OUM09/WU/24/10/0042	669231664900	2024.10.28	2024.11.18	2024.11.19
4	FS/OUM09/WU/24/10/0048	8133707955	2024.10.31	2024.11.21	2024.12.19
5	FS/OUM09/WU/24/10/0049	8133707955	2024.10.31	2024.11.21	2024.12.19
6	FS/OUM09/WU/24/11/0003	644301221200	2024.11.05	2024.11.26	2024.12.18
7	FS/OUM09/WU/24/11/0005	6692517951	2024.11.06	2024.11.27	2025.01.03
8	FS/OUM09/WU/24/11/0013	8542405648	2024.11.07	2024.11.28	2024.12.03
9	FS/OUM09/WU/24/11/0014	8542405648	2024.11.07	2024.11.28	2024.12.03
10	FS/OUM09/WU/24/11/0015	599305293700	2024.11.07	2024.11.28	2024.12.31
11	FS/OUM09/WU/24/11/0016	599305293700	2024.11.07	2024.11.28	2024.12.31
12	FS/OUM09/WZ5/24/11/0003	1577	2024.11.07	2024.11.28	2024.12.31

We wszystkich ww. sprawach OUM w Szczecinie wystawił noty obciążeniowe dotyczące rekompensat za koszty dochodzenia należności w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu nadmiernym

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl

opóźnieniom w transakcjach handlowych[1]. Należności z tytułu rekompensat ustalono w poprawnej wysokości oraz ujęto w księgach rachunkowych roku, którego dotyczyły.

W przedmiotowym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono.

2. Windykacja należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności

Ocena:

Kontrola procesu oraz dokumentów w zakresie windykacji należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności wykazała nieprawidłowości o wysokim i niskim stopniu istotności.

Na podstawie:

- analizy akt spraw wytypowanych do kontroli,
- zapisów księgowych,
- złożonych wyjaśnień.

Ustalenia:

Należności z tytułu rekompensat za koszty dochodzenia należności ewidencjonowane są w paragrafie 0970 klasyfikacji budżetowej, w analityce 02. Zgodnie z sprawozdaniem Rb-27 za 2024 r. należności[2] z tego tytułu wynosiły 32 440,19 zł, dochody wykonane 23 968,03 zł, saldo należności 8 472,16 zł, a zaległości 2 278,92 zł. Zatem zaległości stanowiły 7,02 % należności i dotyczyły 12 nieuregulowanych rekompensat.

Kontroli poddano 15 rozrachunków, w przypadku których opóźnienie w zapłacie wyniosło ponad 100 dni od wprowadzonego do systemu ZSI GUM QUORUM terminu płatności.

Lp.	Termin płatności	Rozrachunek	Kontrahent	Konto	Data zapłaty
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1	2023.07.12	NOTA 10/2023/R	8571633895	221-01-75007-0970-02	
2	2024.01.18	NOTA 29/2023/RF	5492338255	221-01-75007-0970-02	2025.10.30
3	2024.03.20	NOTA 8/2024/RF 40EU	8512226065	221-01-75007-0970-02	
4	2024.05.31	FS/OUM09/WZ3/24/01/0002	3554	221-01-75007-0970-02	2025.04.1
5	2024.05.10	FS/OUM09/WU/24/03/0038	6692517951	221-01-75007-0970-02	2024.11.04
6	2024.05.10	FS/OUM09/WU/24/03/0039	6692517951	221-01-75007-0970-02	2024.11.04
7	2024.06.11	FS/OUM09/WU/24/02/0030	644294120500	221-01-75007-0970-02	2024.12.03
8	2024.06.05	FS/OUM09/WU/24/03/0048	521101457900	221-01-75007-0970-02	2024.11.22
9	2024.06.21	FS/OUM09/WU/24/04/0045	7393586287	221-01-75007-0970-02	2024.11.08
10	2024.01.18	NOTA 32/2023/RF	5971633360	221-01-75007-0970-02	2024.05.15
11	2024.01.18	NOTA 36/2023/RF	8512907664	221-01-75007-0970-02	2024.05.14
12	2023.11.29	NOTA 9/2023/RF	6692517951	221-01-75007-0970-02	2024.03.21
13	2024.01.18	NOTA 35/2023/RF	5261027928	221-01-75007-0970-02	2024.05.09
14	2024.04.02	FV/09/1/23/08/0028	7393586287	221-01-75007-0970-02	2024.07.19
15	2024.04.02	FV/09/1/23/10/0046	7393586287	221-01-75007-0970-02	2024.07.19

[1] Art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1790)
[2] Bilans otwarcia 2024 r. powiększony o przypisy i pomniejszony o odpisy

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl

Stwierdzone nieprawidłowości o wysokim stopniu istotności:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach, OUM w Szczecinie ustalił błędny termin płatności ww. należności. W trzech przypadkach (poz. od 1 do 3) OUM w Szczecinie dokonał błędnej korekty terminu płatności.
2. W 11 na 15 skontrolowanych spraw, co stanowiło 73,33 % skontrolowanych spraw, OUM w Szczecinie nie dokonał przypisu należności z tytułu odsetek ustawowych za opóźnienie od ww. należności, co stanowi naruszenie § 11 oraz § 14 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych[3] oraz art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości[4]. W przypadku pozostałych 4 spraw, OUM w Szczecinie dokonał przypisu należności z tytułu odsetek ustawowych za opóźnienie od ww. należności w 2025 r.
3. W przypadku 11 z 15 spraw, co stanowiło 73,33 % skontrolowanych spraw, OUM w Szczecinie nie pobrał należnych odsetek od ww. należności w łącznej kwocie 151,18 zł.

Stwierdzone nieprawidłowości o niskim stopniu istotności:

W przypadku 3 na 15 skontrolowanych spraw, co stanowiło 20 % skontrolowanych spraw, stwierdzono opóźnienie w dochodzeniu należności lub całkowity brak działań mających na celu wyegzekwowanie należności, co stanowi naruszenie § 14 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie gospodarki finansowej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Głównej Księgowej zawartymi w piśmie[5] z 30 października 2025 r., sposób postępowania w zakresie rekompensat za koszty odzyskiwania należności został zmieniony i obecnie są stosowane wytyczne Prezesa Głównego Urzędu Miar. Powyższe zostało potwierdzone przez Zespół kontrolujący w systemie ZSI GUM QUORUM.

[3] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1718), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie gospodarki finansowej jednostek budżetowych"
[4] Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 poz. 120, z późn.zm.) zwana dalej „Ustawą o rachunkowości"
[5] Pismo z 30 października 2025 r. o nr OUM09.WO.RF.0910.1.2025

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl

3. Dochodzenie należności z tytułu kosztów dodatkowych

Ocena:

Kontrola procesu oraz dokumentów w zakresie dochodzenia należności z tytułu kosztów dodatkowych wykazała nieprawidłowości o niskim stopniu istotności.

Na podstawie:

- analizy akt spraw wytypowanych do kontroli,
- zapisów księgowych,
- złożonych wyjaśnień.

Ustalenia:

Kontroli poddano 16 rozrachunków dotyczących kosztów dodatkowych powstałych w toku postępowań o wydanie dowodu legalizacji. We wszystkich przypadkach kontrahenci uregulowali przedmiotowe należności. W 11 przypadkach kontrahenci dokonali wpłaty po wyznaczonym terminie płatności. W żadnym przypadku OUM w Szczecinie nie wydał decyzji określającej wysokość zobowiązania z tytułu kosztów dodatkowych.

Lp.	Termin płatności	Rozrachunek	Kontrahent	Konto	Data zapłaty
1.	*2.*	*3.*	*4.*	*5.*	*6.*
	2024.07.05	U3.OUM09.000629.2024	739020411500	221-01-75007-0690-10	2024.09.13
1	2024.07.05	U3.OUM09.000629.2024	739020411500	221-01-75007-0690-11	2024.09.12
2	2024.08.09	U3.OUM09.000794.2024.	7542673302	221-01-75007-0690-10	2024.08.05
3	2024.11.23	U3.OUM09.001191.2024	8521012406	221-01-75007-0690-10	2024.12.16
4	2024.11.25	U3.OUM09.WZ2.000706.2024	6721126160	221-01-75007-0690-11	2025.01.25
5	2024.02.22	U3.OUM09.WZ3.000125.2024	7542673302	221-01-75007-0690-11	2024.03.19
6	2024.07.10	U3.OUM09.WZ3.000622.2024	7471803104	221-01-75007-0690-11	2024.06.28
7	2024.01.31	U3.OUM09.WZ4.000029.2024	5261625173	221-01-75007-0690-11	2024.02.23
8	2024.01.31	U3.OUM09.WZ4.000061.2024	7542673302	221-01-75007-0690-11	2024.02.21
9	2024.01.31	U3.OUM09.WZ4.000073.2024	7542673302	221-01-75007-0690-11	2024.02.21
	2024.07.26	U3.OUM09.WZ4.000435.2024	7542673302	221-01-75007-0690-10	2024.08.21
10	2024.07.26	U3.OUM09.WZ4.000435.2024	7542673302	221-01-75007-0690-11	2024.08.21
11	2024.07.22	U3.OUM09.WZ4.000445.2024	5261625173	221-01-75007-0690-11	2024.09.12
12	2024.12.10	U3.OUM09.WZ4.000782.2024	7542673302	221-01-75007-0690-11	2025.01.02
13	2024.05.26	U3.OUM09.WZ5.000587.2024	9271792957	221-01-75007-0690-10	2024.06.25
14	2024.05.26	U3.OUM09.WZ5.000596.2024	9271792957	221-01-75007-0690-10	2024.06.25
15	2024.06.02	U3.OUM09.WZ5.000601.2024	9271792957	221-01-75007-0690-10	2024.06.25
16	2024.06.02	U3.OUM09.WZ5.000609.2024	9271792957	221-01-75007-0690-10	2024.06.25

Stwierdzone nieprawidłowości o niskim stopniu istotności:

1. W przypadku 3 na 16 skontrolowanych spraw, co stanowiło 18,75 % skontrolowanych spraw, do systemu ZSI GUM QUORUM wprowadzono błędny termin płatności (poz. 7, 8 i 9). Wprowadzony termin był wcześniejszy od wynikającego z przekazanych do kontroli akt spraw.

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl

2. W przypadku 1 na 16 skontrolowanych spraw, co stanowiło 6,75 % skontrolowanych spraw, OUM w Szczecinie dokonał błędnego rozliczenia wpłaty dokonanej przez kontrahenta, przez co nie pobrał należności w pełnej wysokości, co stanowiło naruszenie art. 55 § 2 ustawy Ordynacja podatkowa[6],

W 1 przypadku, dotyczącym kontrahenta o nr 5261625173, rozrachunek U3.OUM09.WZ4.000445.2024, OUM w Szczecinie poprawnie ustalił termin płatności należności w kwocie 465,75 zł na dzień 22 lipca 2024 r. 10 września 2024 r. OUM w Szczecinie podjął działania informacyjne zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów[7]. Powyższe znajduje odzwierciedlenie w prowadzonej przez OUM w Szczecinie ewidencji działań informacyjnych. W dniu 12 września 2024 r. kontrahent dokonał wpłaty w kwocie 465,75 zł, którą OUM w Szczecinie zaliczył na poczet należności głównej.

W ocenie Zespołu kontrolującego, powyższe rozliczenie jest błędne. Kwota odsetek za zwłokę od zaległości na dzień dokonania wpłaty wynosiła 10,00 zł. Zatem dokonana wpłata nie pokrywała kwoty zaległości wraz z odsetkami za zwłokę i zgodnie z art. 55 § 2 Ordynacji podatkowej, powinna zostać zaliczona proporcjonalnie na poczet kwoty zaległości oraz kwoty odsetek za zwłokę w stosunku, w jakim, w dniu wpłaty pozostawała kwota zaległości do kwoty odsetek. W związku z powyższym, rozliczenie wpłaty powinno przedstawiać się następująco: należność główna 456,32 zł, odsetki za zwłokę 9,43 zł. Po rozliczeniu wpłaty zaległość z tego tytułu powinna wynosić 9,43 zł wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi od 23 lipca 2024 r.

W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż OUM w Szczecinie nie pobrał całej należności.

Z uwagi na fakt, iż wszystkie zaległości zostały uregulowane po przeprowadzeniu działań informacyjnych (w okresie do 2 miesięcy od upływu terminu płatności), w ocenie Zespołu kontrolującego, podejmowane działania windykacyjne w przedmiotowym zakresie są wystarczające. Jednakże w przypadku braku wpłaty w celu wszczęcia postępowania egzekucyjnego, konieczne byłoby przeprowadzenie postępowania w zakresie określenia zobowiązania z tytułu kosztów dodatkowych co wydłużyłoby proces dochodzenia należności.

Zalecenia pokontrolne

Ad. 2. Windykacja należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności

Zaleca się:

1. Ustalanie terminu płatności należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności zgodnie z terminem płatności właściwym dla transakcji handlowej.
2. Naliczanie i dochodzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Przyśpieszenie działań windykacyjnych mających na celu wyegzekwowanie należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności.
4. Aktualizację procedur windykacyjnych w zakresie dochodzenia należności z tytułu rekompensaty za koszty dochodzenia należności.

Ad. 3. Dochodzenie należności z tytułu kosztów dodatkowych

Zaleca się:

[6] Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.), zwana dalej „Ordynacją podatkową”
[7] Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 316)

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl

1. Ewidencjonowanie w księgach rachunkowych terminów płatności należności zgodnie z przesłaną do kontrahenta informacją.
2. Dokonywanie rozliczenia wpłat zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa.

POUCZENIE

Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy złożyć w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Zgodnie z art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2026 r. poz. 158), od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

Z upoważnienia
Prezesa Głównego Urzędu Miar
dr hab. Lech Jaworski
Wiceprezes
Głównego Urzędu Miar
(podpisano elektronicznie)

Główny Urząd Miar
ul. Elektoralna 2
00-139 Warszawa
tel.: 22 581 90 01
fax: 22 620 84 11
e-mail: prezes@gum.gov.pl
gum.gov.pl